

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. X. Qualiter sit impossibile, Hominem resistere toti collectioni
omnium auxiliorum possibilium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CONTROVERSIA X.

Qualiter sit impossibile, Hominem resistere toti collectioni omnium auxiliorum possibilium.

835. **E**st quaestio non ita pridem excitata, an sit impossibile metaphysicè, ut detur aliquis homo, respectu cuius Deus defacto nullum videat auxilium efficax, id est, (ut quaestionem in nostris principiis disputemus) qui in statu conditionato, ita reddat omnia auxilia inefficacia, omnibus resistendo, ut ex omnibus possibilibus auxilijs, nullum videatur à Deo, de quo sit verum dicere: si Petrus haberet hoc auxilium, illi consentiret. In qua quaestione quidam innominati RR. solum moralem impossibilitatem agnoscetes, negant Metaphysicam impossibilitatem.

836. Dicendum est, esse repugnantiam metaphysicam; quamvis ea non possit evidenter ostendi. Conclusionem supponunt potius, quàm disputant Suarez, lib. 3. opusc. c. 14. Ruiz de Provid. d. 8. Conink de Actib. supern. d. 2. dub. 7. Esparza, & alij.

Probatur 1. Ex S. Script. Proverb. 21. *Cor regis in manu Domini, quocunque voluerit, inclinabit illud*: Ad Rom. 9. *An non habet potestatem signus luti ex eadem massa facere aliud vas in honorem, aliud autem in contumeliam*. Verùm, quia hi textus recipiunt interpretationem, ideo meliùs

Probatur 2. Auctoritate S. Augustini q. 2. ad simplic. circa medium: *Cum alius sic, alius vero sic moveatur ad fidem, eadèque res sepe alio modo dicta moveat, alio modo dicta non moveat, aliumque moveat, alium non moveat, quis dicat NB. defuisse Deo modum vocandi, quo etiam Esau ad eam fidem mentem applicaret &c.* In quibus verbis (ut hoc obiter dicam) advertit Suarez, apparere, quòd S. Augustinus non in praedeterminatione physica constituerit efficaciam Gratiae: Si enim in hac constitueret, cum quacunque vocatione quodlibet induratum cor posset efficaciter movere, quòd vellet: ad quid ergo opus recurrere ad diversitatem vocationis? Sed hoc incidenter. Nunc ad praesens propositum sic argumentor. S. Augustinus pro veritate innegabili habet, potuisse Deum etiam Esau convertere: atqui non esset veritas innegabilis, si potuisset Esau totam collectionem auxiliorum possibilium reddere inefficacem: ergo S. Augustinus sentit hoc esse non posse. Minor probatur. Nam adversarij defendunt, esse possibilem hominem (vocemus eum Esau) de quo sit verum dicere: *Nullum est possibile auxilium, cum quo hic homo converteretur*.

Accedunt alia ejusdem S. P. testimonia lib. de Corrupt. & Grat. c. 14. *Sine dubio, inquit, habens humanorum cordium, quòd placeret, inclinandum omnipotentissimam potestatem*. Ecce! ex infinita potestate deducit, quòd Deus possit quemcunque convertere; atqui est impossibile simpli-

citer, Deum non habere omnipotentiam: ergo secundum S. Augustinum est simpliciter impossibile, aliquem toti collectioni auxiliorum resistere.

Colligitur etiam hac Conclusio satis efficaciter ex illo S. Pauli testimonio, quo indubitanter supponit, nullum hominem seipsum discernere reprobis, sed discerni à Deo, quatenus, ut supra explicavimus, Deus cuiusvis posset dare auxilium efficax; adeoque est merum beneficium, & quidem speciale, quòd det auxilium efficax, & sic discernat à reprobis. unde sic argumentor. Si homo posset metaphysicè, hoc est, sine ulla applicantia, reddere omnia possibilia auxilia inefficacia, posset etiam eadè possibilitate reddere omnia efficacia: sed talis homo, supposita productione, seipsum discerneret à reprobis, nec enim reprobari posset, quia non posset habere auxilium inefficax, & tamen Deus deberet dare quod auxilium: ergo tam unum quàm alterum est impossibile: quia est impossibile, ut aliquis seipsum discernat, prout supponit Sanctus Paulus.

837. Principua ratio Conclusionis demonstratur ex limitatione Potentiae resistivae quae habet voluntas creata, quae utique est finita & limitata: e contra verò potentia Dei dandi auxilia & vocationes in infinitum diversas & diversimodo allicientes, est infinita: ergo si alterum harum potentialium est ab altera vincenda, utque debet vinci potius potentia limitata, quàm illimitata: atqui necessarium est, ut in casu de quo disputamus, alterutra vincatur: si enim vera est nostra Conclusio, vincit omnipotentia Dei, si verò est falsa Conclusio, vincit voluntas creata, resistendo omnibus vocationibus possibilibus: sicut diceret vincere, si possem cuiusvis volenti me trahere ad se, ita resistere, ut penam immobilis: ergo dicendum est, quòd vincat Omnipotentia.

838. Quidam ingeniosus Hispanus, voluit Conclusionem evincere hoc argumento calculatorio. Est saltem moraliter impossibile, hoc est, valde difficile, ita ut vel nunquam, vel raro contingat, aliquam collectionem maximam finium illustrium auxiliorum totam frustrari, prout omnes concedunt. ergo est simpliciter & Metaphysicè impossibile collectionem infinitam, immò & finitam duplo majorem, frustrari. Probatur Consequentia: quia ab impotentia secundum quid, hoc est, morali, ad impotentiam simpliciter, non est tanta distantia, quanta est ab equilibrio voluntatis, & indifferentia omnimoda ad impotentiam moralem: nam alioquin, qui esset in impotentia secundum quid, superare posset difficultatem duplo majorem, quàm est illa, quam patitur: ergo (contra hypotheseum) non haberet difficultatem nec impotentiam ullam: nam qui cum hoste pugnat, quo duplo fortius vincere potest, nec difficulter illum vincet, nec dicetur esse moraliter impotens ad illum vincendum.

dum. Ex hoc argumento intulit hic Recentior, esse metaphysice impossibile non dari factores, fibros, &c. quia est moraliter necessarium illos dari in Hispania. atqui totus mundus est utique duplo major, & magis indigus factoribus. Verum hoc eodem argumento tam multa possent probari esse chymica, quæ certum est non esse, ut taceat in eo rejiciendo verba perdere. Contra Conclusionem

839. Objicitur. Potest voluntas simpliciter singulis auxilijs resistere, nullo excepto. Atqui singulis resistere, nullo excepto, est omnibus resistere; & singula frustrare, nullo excepto, est omnia, & totam collectionem frustrare: ergo potest voluntas simpliciter, & omnibus auxilijs resistere, & totam collectionem frustrare.

Retorquetur argumentum in Impotentia morali, quam omnes agnoscunt. Singulis auxilijs seorsum sumptis possum resistere moraliter; sed resistere moraliter singulis, est resistere moraliter toti collectioni: ergo possum moraliter resistere toti collectioni, quod adversarij negant. Parimodo non valet consequentia: Potest Deus singulos homines omnium possibilium producere: ergo totam collectionem omnium possibilium. Sed de Regula cognoscendi, quando non valet consequentia à sensu distributivo ad collectivum, dixi libro primo, probans existentiam Dei.

Rationem autem specialem, quare in præfenti materia non valet consequentia, deduco

ex quodam principio alibi explicato, nempe quod omnis actus liber voluntatis creata, in suo tendendi modo, & amplectendi objectum cum certa appropriatione, firmitate aut debilitate, quæ cuius actui ex essentia sua inest, habeat prædicatum essentiale, in quo intuitivè aut comprehensivè cognito, cognosci possit per evidentiam metaphysicam, quod si homo in eodem instanti habuisset debilius auxilium, in aliquo certo gradu debilitatis, non fuisset consenturus, aut contra, si habuisset fortius in certo gradu, fuisset consenturus. Quapropter sicut cujusvis individui existentia essentialiter est connexa cum negatione infinitorum individuorum non existentium, & ideo non valet consequentia à singulis ad totam Collectionem, ut dictum est, ita videtur quilibet actus liber habere essentiale prædicatum, quo transcendentaliter connectatur cum dissensu vel consensu, sub alijs conditionibus & auxilijs futuro; & per consequens, non valet consequentia à singulis ad totam collectionem.

Ad argumentum in forma facilis est responsio, cum sit vitiosum. Concessa majore, & minore, negatur consequentia. Major enim procedit de potentia; Minor de actu: & consequentia iterum de potentia. Debet ergo minor ita formari. Posse singulis resistere, est posse toti collectioni resistere. &

sic negatur minor juxta dicta.

C A P V T III. D E M E R I T O. CONTROVERSIA I.

Quomodo intelligenda sit Meriti Divisio, in meritum de Congruo, & Meritum de Condigno.

840. **M**eritum, prout consideratur in præfenti, estque effectus præcipuus Gratiæ elevantis, non malè definitur ab Oviedo: Obsequium doni supernaturalis. Hæc definitio abstracta à merito de condigno, & à merito de congruo. Meritum enim de condigno non solum est potens movere ad retributionem, sed etiam exigit hujusmodi retributionem, non item meritum de congruo. Nam homo peccator per contritionem meretur de congruo primam gratiam, & tamen non exigit illam; item, homo justus meretur de congruo Gratiæ & perseverantiam finalem, &

tamen non exigit illam, sicut exigit augmentum gratiæ sanctificantis, ut ex dicendis constabit.

841. Dividitur ergo in Meritum de Condigno, & Meritum de Congruo. Discrimen exponit S. Thomas in 2. dist. 27. q. 1. a. 3. Dicitur aliquis, inquit mereri ex condigno, quando invenitur æqualitas inter præmium & meritum secundum rectam æstimationem. Ex congruo autem tantum, quando talis æqualitas non invenitur, sed solum secundum liberalitatem donantis munus tribuitur, quod dantem decet. Eundem sensum facit, quod alij Theologi alijs verbis dicunt, meritum de Condigno esse meritum simpliciter, meritum de Congruo tantum secundum quid: Item, quod meritum de Condigno sit

P p 3

gno sit